

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

I. Calvinus & Farellus Geneva ejecti, sociorum quibus cum absentes etiam colludebant, opera revocantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

ea quæ Cardinalis Farnesius Pauli III. Pontificis nepos & Legatus à latere, coram Imperatore Carolo & Ferdinando Romanorū Rege contra Protestantē propofuit, animi fui fenfa facis denudavit. Lutherani certè dicunt, Calvinū se cum ipsis sentire præ se tuliffe. At Zuingliani fuarum partium eum fuiffe ajunt. Quidquid fit, Calvinus postquam Lutherum mortuum ac Protestantē prostratos vidit, persuasit sibi, neminem esse qui impugnare ipsum auderet. Quocirca propriæ factionis ducem se constituit. Idem postea sæpe dicere solebat, magnum se ex tot tamque præstantium virorum aspectu ac conversatione fructum cepisse, Melancthonis imprimis, quem mirifice laudabat; seq; inde multo animosiorē ad cœpta perficienda factum. Solutio, vel abrupto potius à Protestantibus colloquio (ut supra dixi) Calvinus Argentoratum rediit, hanc laudem nactus, si Beze soli id affirmanti credimus, ut per excellentiam Theologus appellaretur, quique in Dominicæ Cœnæ negotio plusquàm ceteri unquam vidisset. Ipse tamen in Institutionibus suis sic loquitur: Porro de modo si quis me interroget, fateri non pudebit, sublimius esse arcanum, quam ut vel meo ingenio comprehendere, vel enarrare, verbis queat. Atq; ut aperius dicam, experior magis quam intelligam. Itaq; veritatem Dei, in qua acquiescere tuis licet, hic sine controversia amplector. Hactenus sub Christianæ humilitatis alis delitescens Calvinus. Sed jam porro audi ejusdem verba. Nobis sufficit, inquit, Christū ē carnis suæ substantia vitam in animas nostras spirare, immo propriam in nos vitam diffundere, quamvis in nos non ingrediatur ipsa Christi caro. In Harmonia sua dicit, Verba illa, Hoc est corpus meum. Metonymice esse accipienda. In Commentariis vero super primam ad Corinthios planissime ait, Se in hac quæstione nullam similitudinem admittere: quamvis ipse sui oblitus, plusquam centum locis similitudine columbæ, canalis S. Spiritus, fontis, & c. utatur, & ad corporis Christi negandam præsentiam, cœli ac terræ intervallum alleger. Idem tamen in iisdē Commentariis dicit secretam S. Spiritus virtutem non tantum posse congregare, sed conjugere etiam atque unire quæ locis inter se disjuncta sunt. Quæ vertigo hæc est? quæ inconstantia? sed inter se pugnantēs hominis hujus opiniones persequi nec hujus loci est, nec mei instituti. Nunc ceteras vitæ à Calvino actæ partes persequamur.

QUOMODO CALVINUS PROPRIA AUCTORITATE Genevensē Ecclesiam involavit, & Ministros inde huc illic miserit.

CAPUT DECIMUM OCTAVUM.

- I. Calvinus & Farellus Geneva ejeti, sociorum quibuscum absentes etiam colludebant, opera revocantur.
- II. Petrum Viretum Sabaudum unū adducunt.
- III. Calvinus propria auctoritate Genevensis Ecclesiæ munus usurpat.
- IV. Calviniani Ministri missionem seu vocationem suam probare non possunt.
- V. Claudius Espenceus cum Calvino Geneva colloquitur.
- VI. Calviniani Ministri suam ipsi vocationem in dubium vocant.

Quamvis Farellus, is qui primas seditionis faces apud Geneveses accendit, & cives atque advenas contra Episcopum ac legitimū magistratum concitavit, ejusq; optio Calvinus ex urbe proscripi atque ejeti essent, suam nihilominus in eadem civitate habebant atque alebant factionem. Quamdiu enim uterq; vixit in exilio, nullā omnino occasionem intermittebant quin & per literas & libellos assidue suos exhortarentur; illudque imprimis operam dabant, ut discordiarum semina inter cives fererent, non ignari in turbida aqua facilem esse ac copiosum plerumq; piscatum, ac per civiles dissensiones latissimam quum privatis ulciscendis injuriis totique innovandæ Reipublicæ, tum hæresi propagandæ aperiri fenestram. Qui eis conatus tāto facilius successit, quod civiū alii Catholicæ religioni, alii zuinglianæ sectæ sive Bernensī Confessioni essent addicti, alii vero novā fidem meditentur: atq; adeo plerique omnes novis rebus student. At paucis absolvam, eō rem adduxit Farellus, ut senatus ac civium decreto ab exilio revocatus sit. Qui deinde Calvinū ad se vocavit, relicto Argentorato Genevam itidem profectum, quamvis quum alii tum Bucerus imprimis in retinendo eo valde laborassent. Quo vero animo atq; affectu eō redierit, ipse testatur, inquit; Se multo cum mœrore, sollicitudine ac lachrymis (quarum optimum testem Deum habeat) ad gregē à quo ante abstractus fuerat rediisse. Beza vero tā invitum revocantibus assensisse scribit, ut divini judi-

judicii metu ac minis adducere eum necesse fuerit Calvinus hic reditus incidit in xiiii. diem Septēbris Anni millesimi quingentesimi quadragesimi primi: quem diem Geneveses tamquam primum Calviniani Pontificatus norant, quem Pontificatum ille rotis viginti tribus annis gessit,

II. Porro duo isti, Farellus & Calvinus, tertium quendam sibi adsciverunt, constituto velut triumviratu, quo omnia suo arbitratu circumagerent. Is erat Petrus Viretus Orbensis, Sabaudus natione, qui Monachus olim fuerat, Ordinis Carmelitarū, homo non tam disertus quam loquax: inde à Calvinio, qui neminem quam seipsum magni faciebat, *Maître de Caquet*, id est, loquacitatis magister appellatus, quem ego Lutetiæ tum quū Calvinismus magno impetu in Gallia erupisset, concionantem audivi. Communitum sermone Calvinii scientia, vehementia Farelli, & eloquentia Vireti iactabatur. Et sane negari non potest, Viretū hunc omnibus artibus quibus ad decipiēdos simplices animos opus est, fuisse instructum Triumviratus iste deinde à reformatis auctoribus electus tripus, ipsi vero *καὶ ἐξ ὧν* Evangelii Ministri dicti sunt. Hoc certe titulo à Beza insigniuntur: qui ad æquandū, credo, Evangelistarum numerum, quartus deinde adscriptus fuit. Viretus Laufannam primum; quod oppidum est Genevæ vicinum, deinde Nemausum & Montem pessulanum missus, ac tandē in Benauniā à Ioanna Navarra regina evocatus fuit, ubi è vita decessit. Anno M.D. LXXI Calvinus Genevā reversus, ita omnia versavit, ut brevi nō Episcopatum modo, verum etiā dominatum sibi arrogaret, res omnes tam ad religionem quam civilem administrationem spectantes, suo arbitratu disponens. Farellus Novum castellum in Bernatum ditionem profectus, Ministerque factus, Calvinio faciliorē crescendi copiā dedit, ubi decrepita plane ætate, quippe septuagenarius, tum calculi & arthritidis doloribus, perpetuis fere senectū comitibus, vexatus ac tantum non fractus, juvenulam uxorem duxit, ancillæ suæ filiam. superioris ætatis vigorem frustra sæpe inter frigidus amplexus exoptans, atque illud usurpans,

O mibi præteritos referat, si Juppiter annos!

III. Sic ergo Calvinus propria auctoritate Pastorem se ac Ministrū Genevensis Ecclesiæ constituit, licet ei tū alius legitime ordinatus præflet, quam etiam postquā ad Christianam religionē adscripta est, Catholici Episcopi eadē fide & auctoritate tenuerunt. Neque enim hæretici aut scismatici unquam

infidelē aliquā nationē convertisse leguntur. Calvinus nihilomin⁹ siæ ullo diplomate, sine missione, antiquū illū Episcopatū invasit, atque ita veteri Ecclesiæ novā superstruxit, Sed nos cum Cypriano quærimus, Quomodo ille pro Pastore agnosci potest, qui vivēre legitimo Pastore, ordinariā habēte successione, à seipso cœpit; ac nemini successit? Nō ignorabat Calvinus quid de ipso Lutherus senserit ac dixerit, inquiens, Etiam si homines isti qui sine ulla vocatione Ministerio se ingerunt, sanctissimi essent, ex eo tamen quod non vocati se ingerunt, manifestū esse, quod ad docendum à diabolo missi sint. Eum qui hoc hominum genus audiat, diabolū audire, qui per os ipsorum non minus quā per dæmoniacos loquatur. Audi quæso, quomodo amplius eisdem exagiter Lutherus. Esto, inquit, nullam illi habent vocationem, ac Spiritum Sanctum habere se dicunt, talentum vero à Domino acceptū, non esse abscondendum. Sed mi frater, bonam ego tibi mentem exopto. Etiam si enim Salomone aut Daniele sis sapientior, si tamen vocationem nullā habeas, non minus quam ab ipso inferno tibi cavebis, ut vel unum verbum proloquaris. Quod si Dominus opera tua opus habeat, omnino ille te vocabit. Sed Calvinum ipsum idem dicentem audire operæpretium est *Ne homines, inquit, inquieti ac turbulenti (quod alias futurū erat) temere se ad docendum vel regendum ingererent, nominatum cautum est, ne quis sine vocatione publicum in Ecclesia munus sibi sumat.* Ipse nihilominus non modo se ipse ingessit, verum etiam Episcopum, adeoque caput novæ Ecclesiæ constituit. Quis enim Episcopus Calvinum ordinavit? quis consecravit? qui licet ab ipsa Catholica Ecclesia sacerdotalem characterem accepisset, tamen ab ipsa deficiens, eundem perdidisset. Hoc idem iudicium Calvinus de duobus Galliarum Episcopis gregis sui desertoribus tulit: qui soli post Lutheranismum è Germania in Galliam propagatum, ex sacro illo & supremæ dignitati proximo ordine defecerunt, ac tamquam monstra omnibus abominarioni fuerunt. De Onelpho Trecentensi, & Spifamio Nivernensi quondam Episcopis loquor: qui postquam Genevam profugerunt, novam ibi ordinationem suscipere coacti sunt, quasi illa à Catholica facta Ecclesia nullius esset valoris. Sed à quibus, quæso, hominibus miseri illi ex Episcopis molitores facti, de novo ordinati sunt? Nimirum à pædrotibus quibusdam, litteratoribus, ac laicis, qui propria auctoritate in Calvinii Consistorio locum aliquem occuparant.

Idem